

ISSN 1407-9291 print
ISSN 2255-8543 online

Rīgas Tehniskās universitātes zinātniskie raksti
Scientific Journal of Riga Technical University

HUMANITĀRĀS UN SOCIĀLĀS ZINĀTNES
ZINĀTŅU UN AUGSTSKOLU VĒSTURE

THE HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCE
HISTORY OF SCIENCE AND HIGHER EDUCATION

2013 / 21

Galvenais redaktors Helmutš Guļevskis

SATURS

PRIEKŠVĀRDS	3
1. <i>J. Stradiņš, J. Briedis</i> Rīgas Politehniskā institūta vēsturiskā nozīme augstākās izglītības, zinātņu un tautsaimniecības attīstībā	12
2. <i>J. Stradiņš</i> Pauls Valdens – zinātnieks, rektors, latvietis	23
3. <i>L. Ribickis, I. Džarcāne</i> Mihailam Doļivo-Dobrovoļskim, trīsfāžu maiņstrāvas izgudrotājam – 150	29
4. <i>M. Urbaha</i> Ievērojamā zinātnieka, Rīgas Politehniskā institūta absolventa, Fridriha Candra ieguldījums aviācijas attīstībā un raķešu būvē	33
5. <i>J. Briedis, I. Grosvalds</i> Rīgas Tehniskās universitātes jaunie goda biedri	40
6. <i>A. Zigmunde</i> Tēlotāja ģeometrija Rīgas Politehnikumā un Rīgas Politehniskajā institūtā (1863-1918)	44
7. <i>A. Zigmunde, Dz. Atstāja</i> Rīgas Politehniskā institūta Komercijas nodaļas 1911. gada absolventi	50
8. <i>A. Zigmunde, I. Grosvalds</i> Grēvinku dzimta un tās saistība ar Tērbatas Universitāti un Rīgas Tehnisko Universitāti	55
9. <i>A. Blūms, V. Brunere</i> Jānis Sauka - zinātnieks un pedagogs	59
10. <i>I. Zvirgzdiņš</i> Pētera Dzeņa mērniecības kursi	63
11. <i>I. Grosvalds, U. Alksnis</i> Latvijas universitātes ķīmiķu mācību grāmatas neorganiskajā un fizikālajā ķīmijā (1919.-1944.)	68
12. <i>I. Grosvalds, U. Alksnis</i> Latvijas universitātes ķīmiķu mācību grāmatas analītiskajā, organiskajā ķīmijā un ķīmijas tehnoloģijā (1919.-1944.)	74
13. <i>J. V. Eizentāls</i> Latvijas sadzīves radio konstrukciju analoģu izmantošana citos PSRS ražotajos radiouztvērējos	81
14. <i>J. Jansons</i> Kārlis Sīkais - viens no pirmajiem latviešu radio rūpniekiem	83

Hronika

J. Briedis

Rīgas Tehniskās universitātes 150. gadu jubilejas norise..... 85

Jubilejas

I. Knēts, J. Briedis

Sveicam akadēmiķi Jāni Stradiņu lielajā 80 gadu dzīves jubilejā!..... 93

I. Berga, I. Griņevičs

Latvijas Zinātņu vēstures asociācijas Goda biedram Ilgaram Grosvaldam – 85..... 95

CONTENTS

PREFACE.....	4
1. <i>J. Stradiņš, J. Briedis</i> Riga Polytechnic Institute Historical Importance of Higher Education, Science and National Economic Development.....	12
2. <i>J. Stradiņš</i> Paul Walden - Scientist, Rector, Latvian.....	23
3. <i>L. Ribickis, I. Džarcāne</i> 150th Anniversary of Electrical Engineer Michail Dolivo-Dobrowolsky – Founder of Three-Phase Electric Power.....	29
4. <i>M. Urbaha</i> The Contribution of Friedrich Zander – Famous Scientist, Graduate from Riga Polytechnic Institute – to World Aircraft and Rocket Building	33
5. <i>J. Briedis, I. Grosvalds</i> New Honorary Members of Riga Technical University	40
6. <i>A. Zigmunde</i> The Descriptive Geometry at Riga Polytechnic School and Riga Polytechnic Institute (1863 – 1919).....	44
7. <i>A. Zigmunde, Dz. Atstāja</i> Graduates of the Department of Commerce of the Riga Polytechnic Institute of the Year 1911	50
8. <i>A. Zigmunde, I. Grosvalds</i> The Grewingk Family and its Relation to the Tartu University and the Riga Technical University	55
9. <i>A. Blūms, V. Brunere</i> Janis Sauka – Scientist and Pedagogue.....	59
10. <i>I. Zvirgzdiņš</i> Peteris Dzenis Land Surveying Courses.....	63
11. <i>I. Grosvalds, U. Alksnis</i> Manuals on Inorganic and Physical Chemistry for the students of Chemistry Latvian University (1919-1944)	68
12. <i>I. Grosvalds, U. Alksnis</i> Manuals on Analytical and Organic Chemistry as well as on Chemical Technology for the students of Chemistry of Latvian University (1919-1944)	74
13. <i>J. V. Eizentāls</i> The Analogy of Home Radios Constructed in Latvia to Other Radio Sets Produced in the USSR	81
14. <i>J. Jansons</i> Kārlis Sīkais - One of the First Latvian Radio Producer	83

Chronicle

J. Briedis

150 Years Anniversary Process of Riga Technical University 85

Jubilees

I. Knēts, J. Briedis

The Academician Jānis Stradiņš – 80 Years 93

I. Berga, I. Griņevičs

The Honorary Member of Latvian Association of the History of Sciences Ilgars Grosvalds –
85 Years..... 95